

Els volcans d'El Hierro es tornen a reactivar

Més de 220 sismes sacsegen l'illa canària en només un dia

Els científics vigilen els volcans de l'illa

SILVIA FERNÁNDEZ
Las Palmas de Gran Canaria

El Hierro torna a sentir l'empenta de la terra i confirma que el procés de reactivació volcànica que va començar a l'illa canària el juliol del 2011 no s'ha acabat. L'any passat, el renéixer dels volcans va provocar una erupció submarina a la costa de La Restinga que va tenir l'illa en suspens durant força temps. Dilluns s'hi van registrar 220 sismes, d'entre dos i tres graus –un de magnitud 3,8 i intensitat tres– i durant el dia d'ahir, fins a les tres de la tarda, s'hi van produir 129 moviments, cosa que evidencia que les entranyes de l'illa continuen acumulant gran quantitat de magma que lluita per sortir a la superfície i deixar-se sentir entre la població.

L'expert en vulcanologia i cien-

tífic del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) Ramón Ortiz –que dilluns va anar urgentment a El Hierro per analitzar de prop la situació– va confirmar un “nou cicle” del procés de reactivació volcànica, que

Els científics assenyalen una “intrusió de magma”, tot i que no s'ha apujat el nivell d'alerta

es podria acabar amb una altra erupció, “amb una o dues boques d'emissió” a terra o al mar –com ja va passar a La Restinga– o quedar “en no res”, ja que l'energia alliberada encara és baixa. Segons manifesta, l'energia acumu-

lada encara no ha arribat “al punt de no-retorn” en què l'erupció és imminent.

El procés d'El Hierro “segueix un comportament hiperbòlic”, de tal manera que l'energia augmenta “a poc a poc” i segons passen els dies n'allibera més. De cara als pròxims dies Ortiz preveu un augment dels sismes i de la magnitud que tindran. “Cal treballar amb totes les hipòtesis”, insisteix. Del que no té cap dubte és d'una gran intrusió de magma. “Quan un sistema augmenta l'energia és que hi ha una font d'energia, que en aquest cas és el magma”, assenyala. Malgrat la seva lectura, des del comitè científic del Pla de Protecció Civil per Risc Volcànic (Pevolca) de les Canàries i des de l'Instituto Geográfico Nacional (IGN) advoquen per continuar amb la vigilància i anàlisi de les dades. Consideren que la situació és de “normalitat” i per aquesta raó dilluns van decidir mantenir el semàfor verd de risc volcànic i no apujar el nivell d'alerta.

Ja des del gener els científics van detectar un increment de la sismicitat, que a l'IGN es va associar a un reajustament tectònic després de l'erupció submarina de La Restinga; però que altres experts, com el científic Ramón Ortiz, emmarcaven dins d'un “procés de reactivació” que calia seguir de prop. El procés es va mantenir fins al juny, quan les sèries sísmiques van començar a tenir més regularitat. Diumenge passat, un sisme de 3,1 graus a les nou de la nit va desencadenar un “procés de canvi” que va donar lloc als forts moviments i a l'increment de l'energia alliberada de les últimes 48 hores. Segons explica Ortiz, el fet que l'erupció de La Restinga continués activa el gener i el febrer no permetia veure amb claredat el procés de reactivació confirmat dilluns.

A les Canàries hi ha casos documentats d'erupcions en fases, tal com podria passar ara a El Hierro. Va anar d'aquesta manera durant l'erupció de Timanfaya, a Lanzarote (1730), que va durar sis anys amb diverses pauses i focus d'emissió.●

Les taxes pujaran més d'un 55% per a sis de cada deu universitaris

M. GUTIÉRREZ Barcelona

Sis de cada deu universitaris pagaran la matrícula un 55% més cara el curs que ve, com a mínim. L'esborrany de decret de preus amb què treballa el Govern preveu que un 40% d'estudiants estiguin inclosos en el nivell 6 de renda i, per tant, les taxes augmentaran un 66% per a aquests estudiants, fins que aportin una quarta

part del cost total dels seus estudis. Així, el 40% dels universitaris pagaran entre 1.500 euros i 2.300 euros per curs en funció de la carrera que triïn.

La Secretaria d'Universitats i Recerca considera renda alta una família de quatre membres que ingressi 52.000 euros anuals –varia en funció dels membres de la unitat familiar–. Un altre 20% d'estudiants estarà inclòs en el ni-

vell 5 de renda i aportarà el 22,5% del cost real dels seus estudis, així que el preu de la matrícula s'incrementarà al voltant d'un 55% per a ells. Universitats preveu també que un altre 20% d'estudiants quedi exempt del pagament de la matrícula, serien els becats pel Ministeri d'Educació.

La resta d'estudiants (el 20% restant) es distribuiria entre el nivell 1 de renda (que abonaran el 7,5% del cost real dels estudis), el nivell 2 (15%), el nivell 3 (17,5%) i el nivell 4 (19,5%). El Govern ha establert aquests sis nivells de renda, tal com va avançar aquest diari dimarts, però encara ha de concretar les xifres. D'endres presentarà el decret definitiu al Consell Interuniversitari de Catalunya.●

PANORAMA

La UPC torna a retardar el pagament de les nòmimes pels problemes de tresoreria

UNIVERSITATS ▶ Els treballadors de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) cobriran amb retard la nòmina i la paga extra corresponent al juny. El rector de la UPC, Antoni Giró, va enviar ahir un correu electrònic a tot el personal en què avisava que s'ingressarà el 70% dels diners entre el 2 i el 5 de juliol. La resta s'abonarà cap a mitjan juliol, segons Giró. No és el primer cop que la UPC es veu obligada a retardar el pagament de les nòmimes. Per Nadal els treballadors ja van cobrar la paga extra amb uns quants dies de retard. Aquesta universitat

arrossega problemes de tresoreria greus, amb la qual cosa qualsevol alteració en el cobrament de les transferències de la Generalitat tenen més impacte que a les altres universitats. El dia 22 de juny la Generalitat va comunicar a aquesta universitat, igual que a la resta de centres públics, que la transferència de juny es faria amb quatre dies de retard i que no podria abonar l'import total de les nòmimes més les pagues extres. Aquest retard de l'Administració catalana, sumat als problemes de tresoreria i el deute històric, han portat a la situació actual. / Redacció

Josep Oliu lliura el premi a l'investigador del CRG

Ben Lehner rep el premi Banc Sabadell d'Investigació Biomèdica

BIOMEDICINA ▶ Ben Lehner, investigador Icrea del Centre de Regulació Genòmica (CRG), va rebre ahir el premi Banc Sabadell a la Investigació Biomèdica de mans de Josep Oliu, president de l'entitat financera. El jurat, presidit pel científic Carlos López-Otin, ha premiat el jove investigador anglès establert a Catalunya per haver demostrat que l'atzar –i no només la genètica i l'ambient– té un paper decisiu tant en la vida dels organismes com en l'evolució de les espècies. / Redacció

El David, de 10 anys, amb la seva mare, ahir a l'hospital

El doctor Cavadas reimplanta els peus a un nen en una operació de sis hores

MEDICINA ▶ El doctor Pedro Cavadas ha reimplantat amb èxit els dos peus a un nen de 10 anys. L'operació, que va durar sis hores i mitja, es va realitzar a l'Hospital de Manises (València), especialitzat en aquest tipus d'intervencions. El menor va patir lesions gravíssimes a conseqüència d'un accident de trànsit el passat 15 de juny. Es tracta

d'una operació destacada i d'un cas poc habitual, en sectionar-se els dos membres sense patir cap més traumatisme que ocasionés un desenllaç fatal per a la víctima, però també perquè el més habitual és recórrer a pròtesis en comptes de fer reimplants. Es preveu que el nen pugui tornar a caminar d'aquí a set o vuit mesos. / Corresponsal